

MALNOMS D'ALGUNES PARTIDES DEL CAMP D'ELX

Manel ALONSO

Mila ESPINOSA

Esther MONTESINOS

Amb el títol d'aquesta comunicació hem tingut la intenció d'aproximar-nos a una de les realitats lingüístiques i socials més arrelades i esteses dins la cultura popular de qualsevol poble: la creació i l'ús de malnoms. Per tant, hem trobat interessant i necessari fer un recull i estudi d'aquests termes vigents dins la comunitat lingüística que viu a les següents partides del camp d'Elx: les Atzavares, la Baia, Daimés, el Derramador, la Foia, Jubalcoi i Valverde.

La motivació primordial per a dur a terme la investigació a aquest determinat punt geogràfic, ha estat la vinculació directa amb les nostres arrels familiars i personals, el desconeixement general degut als escassos estudis de la cultura rural il·licitana, i per tant el nostre particular desig de conservar d'alguna manera aquests fruits del sentiment i el geni d'aquesta riquesa popular autòctona.

Aquest estudi ens ha servit també per a observar uns quants fenòmens sociolingüístics, com ara el fet que la immigració dels anys 40-50 produí malnoms castellans, amb una població que, malgrat tot, fou capaç d'assimilar aquest al·luvió procedent majoritàriament del Baix Segura. Aquestes persones continuaren utilitzant el castellà a casa seua mentre amb la resta de la comunitat feien servir el valencià amb tota normalitat.

Una vegada recollit el material, hem fet servir una senzilla classificació alfabètica per tal d'oferir una exposició clara, objectiva i exempta dels possibles problemes d'ambigüitat i subjectivisme que hem trobat davant d'altres alternatives classificatòries:

L'Algepser, l'Alsonet, l'Alt, l'Aspéro.

El Bacallar, el tio Bacora («debilitat de seny»), el Baldat, el Bardissero, el Barraco («la dona va parir tres fills al mateix part»), el Barba-Roja («negocis poc nets»), els Barberets, el tio Barri-guera («apallissava els fills amb una ventrera»), el Barrina, el Bavós, el Benisso, els Bessons, el Bigotes, Bim-Bòm («furtava garbes de blat i deia: jo, bim-bom, garba al carro»), el Bo, el Bo-cassa, el Boniato, el Boqueró, el tio Borrega, el tio Botiguera, el Braseta, el Brossero.

El Cabessa, el Cabólo, el Cabrero, el Cabut, el Cacaer, la Cagona («inoportunisme i poca mesura en les converses i actuacions») els Caixerets, el tio Caliu («s'emprenyava fàcilment i sem-

pre estava "calent")», *el Calvo, el Camal, els Canaletes* («quan plovia feien canaletes per tal d'aprofitar l'aigua»), *Cap de Segó, el Capador, el Capellà, el Capullo, el Caragol* («relacionat amb infidelitat matrimonial»), *el Caramelo, el Carretica, el Carriles* («nom del seu gos»), *el Catalino, el Ceba, el Cebeta, el Ceguet, la Coca, la Coixeta, els Colóco, el Confiter, el Congreta, el Conill, el Corbella, el Corretger, els Còssils, el Cuc* («obsessió per la destrossa que els cucs li feien a les collites»), *la Curiosa* («pastava sense roba»).

El Derrocat («li va caure la casa al damunt mentre la construïa»), *el Descalç, el Ditòt.*

L'Elefant, els Espinoses, l'Estanyero, els Estevets.

El Falcó («per la seua agudesa»), *el Farols* («pels seus colors de cara»), *el Ferrer, el tio Ferro, el Fiauer, el Forqueta, el tio Forrellat, el tio Foca* («fa referència a la seua forma de caminar»), *el Francés, els Flarets.*

El tio Galanet, el tio Garrofer, la Gerra de la Merda, Gostinalla («d'Agustí»), *el tio Graella, els Graners, el Guapo, el Guardeta, el tio Guisa.*

La Ieclana.

El Javiélo, el Joia, el Julianet.

El tio Lios, els Lúceros.

El Llarg, la Llebre («de xicoteta saltava molt»), *la Lletja, les Lliuretes, la Lloca.*

El Macòca, el Mahoma, el Mala-Cara, la tia Malaguenya, les Malenetes, els Mancos, Manigüélo, el Maiorazgo, el Manquet, el Melonero, el de la Metxa Blanca, les Millonàries, el Miner, el Mitxelín, el Mohamet, el Moliner, el Morrut, el Mosqueta («a l'escola deia: no m'emprenyeu que vole»), *el tio Motxos, el Mulero, la Munyequita* («la seua família tenia un bordell amb aquest nom»).

El Nap, el Negre, el Néso.

El Pallero, Pallús, els Paluts, el Pantanero, el Pardalet, el Patinyo, el Pato, la Pava («feia arròs amb pava per als treballadors»), *el Peix, el Peixórrro* («exageració sobre les peces capturades per ell en la pesca»), *el Peixquero, Pepín, el tio Pequenyo, la Perala, el Perdigó, el Pescadoret, el Petorro, el Pintat, el tio Pipa, el Pistola, els Plàcios, el Platero, les Pablanes, la Polaina, el Pomponiéro, el Porruet, el Porteller, el Postissa* («quan li preguntaven per la collita d'ametles deia: n'he fet quatre però com a postisses»), *els Povils, el Potxólo* («li agradaven molt les potxoles (dones)»), *el Puça* («costum de parasitar entre els amics»), *el tio Punyetes.*

El Quiquero.

Les Raboses, el Rastoll, el Rebossaet, el Rei Moro, el Reminto («pretenia solventar els seus problemes "tirant mà del reminto" (que és una marca d'armes)»), *la tia Rialles, el del Roal, el Roig, el Roig de la Casa del Pi, les Rogetes, les Ronques, la Roquera* («filla de Roc»).

El tio Sabut, el Santa Fe, el Santperèlo, el Sacro, el Sense Pressa, el Sopa, el Sordet, el tio Sossut.

El Taio, el Tendre, el Teranyina, el Terròs, el Taulaí, el Tòfol, el Tomasso, la Torçua, el Torrellano, el Torrero, el Tort, el Trabucs, el Trentarruna, el Tripa, el Trompeta.

El Vinagre, el Vinater, el Vincler.

El Xangló, el Xasco, les Xates, el Xavo, el Xèrro, el Xiquet, el Xispa, el Xivatxes, els Xòcers, els Xoleros, el Xusco («allà on anava portava el seu entrepà»).